

Voed ik mijn tieners te zelfstandig op?

Elke week legt **Annemiek Leclaire** een lezersvraag over opvoeding voor aan deskundigen.

Moeder: „Kun je als ouder goed inschatten op welke leeftijd kinderen klaar zijn voor bepaalde zelfstandigheden? Ik ben een alleenstaande moeder met dochters van 12 en 14, en een volledige baan. Mijn kinderen doen van jongs af aan veel zelf. Ze maken zelf eten als ze uit school komen. Ze reizen zelf: ze waren 10 en 12 toen ze samen met de trein naar mijn ouders aan de andere kant van het land gingen. Mijn jongste dochter reisde onlangs met de trein van Den Helder naar Amsterdam. Laatst vroeg mijn oudste of ze met vriendinnen een nacht alleen thuis mocht blijven, en dat vond ik goed. Ik denk: ‘Goed voor de zelfstandigheid’, maar misschien ook omdat het me goed uitkomt.

Ik ben niet bang, ik weet nog dat de oudste net geboren was en ik in paniek raakte toen ik voor het eerst met de kinderwagen moest oversteken. Nu laat ik die angst niet toe, ik wil niet steeds bang zijn dat mijn kinderen iets overkomt. En ik heb vertrouwen in ze: het zijn zelfverzekerde kinderen, ze kunnen zich goed redden. Maar het hoeft maar een keer mis te gaan...

Ik ben bang dat ik mijn kinderen overschat omdat het mijzelf handig uitkomt. Ik ben ook bang voor het oordeel van andere ouders. Ze zeggen er niet rechtstreeks iets van, maar hun kinderen mogen bepaalde dingen niet die mijn kinderen wel mogen.”

Naam is bij de redactie bekend.

(Deze rubriek is anoniem, omdat moeilijkheden in de opvoeding gevoelig liggen.)

Wilt u een dilemma in de opvoeding voorleggen? Stuur uw vraag naar **opgevoed@nrc.nl**

Consequenties

Jelle Jolles: „Vertrouwen in je kinderen hebben is goed, ze vrijheid bieden om ervaringen op te doen ook, maar overdrijf het niet. Een kind van 12 heeft weliswaar meer ervaringen opgedaan dan een kind van 8, maar haar kennis en beoordelingsvermogen lopen toch echt nog sterk achter bij die van een tiener van 16. Een kind dat zelfverzekerd zegt ‘Dat kan ik wel’ kan sommige dingen nog geheel niet beoordelen, omdat ze het niet doorleefd heeft. Het zelfinzicht van tieners is juist in deze periode nog volop in ontwikkeling. Jouw feedback is daarvoor essentieel. Daarom is het belangrijk om met je kinderen voor je ze op pad stuurt mogelijke scenario’s door te spreken: ‘Wat zou er kunnen gebeuren als...?’ Neem daar de tijd voor, en laat verschillende opties de revue passeren. Laat je kind zich verbeelden wat er zou kunnen gebeuren, en wat de consequenties kunnen zijn van mogelijke beslissingen en acties. Zo’n plaatje in het hoofd maken, en jouw feedback op wat zij voorstelt, stuurt en ontwikkelt het probleemoplossend vermogen. Voor jou is dit een goede manier om inzicht te houden in het denkproces en de overwegingen van je tiener.”

Prof. **Jelle Jolles** is neuropsycholoog en auteur van *Het tienerbrein*.

ILLUSTRATIES MARTIEN TER VEEN

Eigen belang

Tischa Neve: „Ik vind het mooi als ouders zich kunnen afvragen of ze iets doen in hun eigen belang of in dat van hun kind. Het kan inderdaad zijn dat de meiden zich hier iets stoerder voordoen omdat ze weten dat hun moeder al veel te dragen heeft. Dat zou ze haar kinderen heel open kunnen vragen: ‘Ik geef jullie meer zelfstandigheid dan de meeste andere kinderen krijgen, en ik twijfel daar soms een beetje over. Vraag ik niet te veel van jullie? Doe ik te veel een beroep op jullie? Dat zou ik niet willen. Het is niet zo dat het niet anders kan, we kunnen ook andere oplossingen zoeken die prettiger zijn voor jullie.’

Zo haalt ze iets van die verantwoordelijkheid bij die meiden weg. Daarnaast zou ze vrienden of familie kunnen raadplegen die ze echt hoog heeft zitten, en die haar en de kinderen goed kennen.

Ik zou me niet te veel aantrekken van het oordeel van willekeurige ouders, ieder kind en iedere situatie is anders. Maar het kan wel informatief zijn met ouders van leeftijdgenoten te overleggen welke vrijheden zij hun tieners geven en waarom.”

Tischa Neve is kinderpsycholoog en auteur van *Pubers zijn leuk!*